

Uchwała Nr XXIV/197/2013
Rady Gminy Sadlinki
z dnia 20 grudnia 2013 r.

w sprawie zatwierdzenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sadlinki na lata 2014-2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 6 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), Rada Gminy Sadlinki uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sadlinki na lata 2014-2016, którego treść stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadlinki.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 02 stycznia 2014 r.

Przewodniczący Rady
Gminy Sadlinki

Jan Piskor

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sadlinki na lata 2014-2016

I. Charakterystyka problemu i grupy odbiorców działań

1. Przemoc – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienia i szkody.

Przemoc:

- a) Jest intencjonalna – jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- b) Utrudnia samoobronę z uwagi na wyraźną asymetrię sił – jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.
- c) Narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- d) Powoduje cierpienie i szkody – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

2. Rodzaje przemocy:

- a) przemoc fizyczna to zadawanie bólu fizycznego i/lub obrażeń fizycznych, bądź groźenie obrażeniami np.: uderzenie, ciągnięcie za włosy, kopanie, pchnięcie nożem itp.,
- b) przemoc seksualna to kontakt seksualny bez zgody; wykorzystywanie seksualne lub kontakty wymuszone siłą, w tym pieszczoty, stosunek seksualny, dotykanie narządów płciowych itp.,
- c) przemoc emocjonalna to krytykowanie, poniżanie, obmawianie, obrażanie, wmawianie choroby psychicznej i inne działania mające na celu podważanie poczucia własnej wartości,
- d) przemoc ekonomiczna to bezprawne finansowe wykorzystywanie i/lub kontrolowanie środków niezbędnych do utrzymania ekonomicznej niezależności ofiary; uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej lub wymuszanie pracy nieodpłatnej, ograniczanie dostępu do wspólnych zasobów itp.

3. Przemoc domowa nie jest jednorazowym czynem. Często ma długą, nawet kilkunastoletnią historię.

Przemoc domowa zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości zwanej cyklem przemocy.

4. Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz:

- a) Faza narastania napięcia - początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia. Przyczyny napięcia mogą tkwić poza rodziną. Czasami są to błahostki powodujące wzrost napięcia i przyczyniające się do powstania agresji.
- b) Faza ostrej przemocy- następuje wybuch agresji, sprawca zamienia się w kata, może dokonać straszliwych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie ofiary najczęściej decydują się wzywać pomocy, złożyć skargę.

c) Faza miodowego miesiąca- faza skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację – przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Próbuje również przekonać ofiarę, że teraz będzie inaczej, że to już się nie powtórzy. Ofiary mu wierzą i zostają z nim, odwołują zeznania. Jednak po jakimś czasie wszystko zaczyna się od nowa.

5. Przemoc z czasem się nasila, za każdym razem jest coraz gorzej. Sprawca zwykle zaczyna od uszczypliwej uwagi, lekkiego popchnięcia, siarczystego przekleństwa, by po jakimś czasie dopuścić się ciężkiego uszkodzenia ciała, wymyślnych psychicznych tortur, trwałego skaleczenia czy zabójstwa.

6. Charakterystyka ofiar przemocy:

- a) niska samoocena,
- b) wysoka zależność od partnerów,
- c) niepokój depresja,
- d) izolacja społeczna,
- e) zinternalizowane poczucie winy,
- f) podporządkowanie się,
- g) ambiwalentne poczucie lojalności,
- h) zniekształcone ambicje,
- i) nadużywanie alkoholu lub narkotyków.

7. Charakterystyka sprawców przemocy:

- a) niska samoocena i poczucie niedostosowania,
- b) poczucie izolacji i braku wsparcia społecznego,
- c) brak umiejętności społecznych i asertywności,
- d) zaburzenia psychiczne takie jak lęk, depresja,
- e) nadużywanie alkoholu i/lub narkotyków,
- f) słaba kontrola impulsów i zachowania antyspołeczne,
- g) zaborczość, zazdrość, lęk przed porzuceniem,
- h) zrzucanie winy na innych, podsycanie sporów, okazywanie agresji i przemocy w odpowiedzi na prowokację,
- i) brak empatii w stosunku do zależnej ofiary, co może być uwarunkowane złym stanem zdrowia fizycznego lub psychicznego, problemami seksualnymi lub uszkodzeniami w czasie życia płodowego bądź okołoporodowymi,
- j) przeniesienie złości spowodowanej niezadowolaniem z pracy, stresem w pracy lub niedawnymi niekorzystnymi wydarzeniami życiowymi,
- k) problemy społeczno - ekonomiczne, takie jak bezrobocie, złe warunki mieszkaniowe, trudności finansowe,
- l) doświadczanie przemocy w dzieciństwie,
- m) stosowanie przemocy, groźby używanie broni.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest wyzwaniem dla każdego, kto z racji wykonywanej profesji, pełnionej funkcji czy osobistego bądź zawodowego zaangażowania podejmuje trud przeciwstawienia się ogromowi krzywd, jakich doświadcza wiele rodzin w swoich domach. Podejmowanie działań w takich sytuacjach wymaga wiedzy i profesjonalnych umiejętności, tak aby skutecznie powstrzymać sprawców przemocy i nie przyczynić się do pogarszania sytuacji ofiar.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które - choć odwieczne -dopiero od kilkunastu lat istnieje w świadomości społecznej w naszym kraju i jest przedmiotem skoordynowanych działań zaradczych.

Niezbędne jest podejmowanie działań przez reprezentantów wielu służb i ich współpracy. W ten sposób mogą zyskać większą skuteczność, wspierać się nawzajem, unikać zarówno wypalenia z powodu nieskuteczności wysiłków, jak i powielania tych samych działań oraz podejmowania sprzecznych kroków.

Skala zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Sadlinki

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić jaka jest skala zjawiska przemocy na terenie gminy z uwagi na występowanie przemocy ukrytej czyli nie ujętej w statystykach. Do częstych przejawów przemocy w rodzinie należą awantury domowe, bardzo często wywoływane pod wpływem alkoholu. W roku 2012 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 9 zgłoszeń (Niebieskich kart) dotyczących podejrzenia stosowania przemocy w rodzinach. Odbyły się 3 spotkania Zespołu oraz 12 posiedzeń grup roboczych.

Cele programu

II. Cel ogólny programu:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach.

Cele pośrednie i działania:

Zmiana postaw społeczności lokalnej wobec przemocy w rodzinie poprzez:

- systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy - edukacja środowiska lokalnego,
- kampanie społeczne, informacyjno-edukacyjne propagujące właściwe relacje w rodzinach,
- aktualizowanie bazy danych o instytucjach świadczących pomoc i wsparcie rodzinom,
- kolportaż ulotek i broszur dotyczących problemu przemocy w rodzinach,
- działalność informacyjno- konsultacyjna skierowana do społeczeństwa lokalnego, dzieci i młodzieży,
- organizowanie lub współorganizowanie festynów, zawodów sportowych służących wzmocnieniu więzi w rodzinach.

Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie poprzez:

- prowadzenie monitoringu w rodzinach dotkniętych przemocą,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- ścisłą współpracę z instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie,
- wprowadzanie nowatorskich rozwiązań służących ograniczeniu rozmiaru przemocy w rodzinach.

Usprawnienie systemu interwencji i wsparcia rodziny:

- kontynuacja prac Zespołu Interdyscyplinarnego,

- izolowanie sprawców od ofiar,
- kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,
- podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o Niebieską kartę,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy,
- doskonalenie kadr zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez umożliwienie korzystania ze szkoleń i konsultacji,
- Podnoszenie wiedzy oraz kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zasoby w zakresie realizacji Programu:

Instytucje działające na terenie gminy Sadlinki:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Posterunek Policji,
- Placówki Oświatowo- Wychowawcze,
- Przychodnia Medycyny Rodzinnej,
- Świetlice socjoterapeutyczne i świetlica opiekuńczo – wychowawcza,
- Parafie.

Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,
- znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- wzrost świadomości społecznej,
- realizacja programów profilaktycznych umożliwiających rodzinie dotkniętej przemocą lub inną sytuacją kryzysową przezwyciężanie trudności.

Zagrożenia w realizacji zadań przeciwdziałających przemocy w rodzinie:

- negatywne wzorce zachowań społecznych,
- słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
- niewydolność wychowawcza rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- problemy związane z uzależnieniami w rodzinach,
- brak specjalistycznych ośrodków wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie,
- brak specjalistów z zakresu mediacji rodzinnych,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Program jest spójny z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Sadlinki w latach 2006-2015,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. Nr 180 poz. 1493 z późn zm.)
- ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2013 r poz.182 ze zm.)
- ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2012 roku poz. 1356)

Ewaluacja programu

Program będzie ewaluowany poprzez sprawozdawczość dokonywaną w ramach wszystkich podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Podstawowymi wskaźnikami służącymi do ewaluacji programu są:

- liczba wypełnionych formularzy Niebieskich Kart,
- ilość interwencji, udzielania porad oraz konsultacji.